

Antonio Hervás Amezcua

PER LES AIGÜES DEL DELTA

Antonio Hervás Amezcua

PER LES AIGÜES DEL DELTA

Del 12 de desembre de 2014 al 31 de gener de 2015

Sala d'Exposicions Biblioteca Josep Soler Vidal
Plaça de Jaume Balmes, s/n
08850 Gavà - Barcelona

Horari:

Matins de dimarts a dissabte, de 10 a 14 h

Tardes de dilluns a divendres, de 15.30 a 21 h

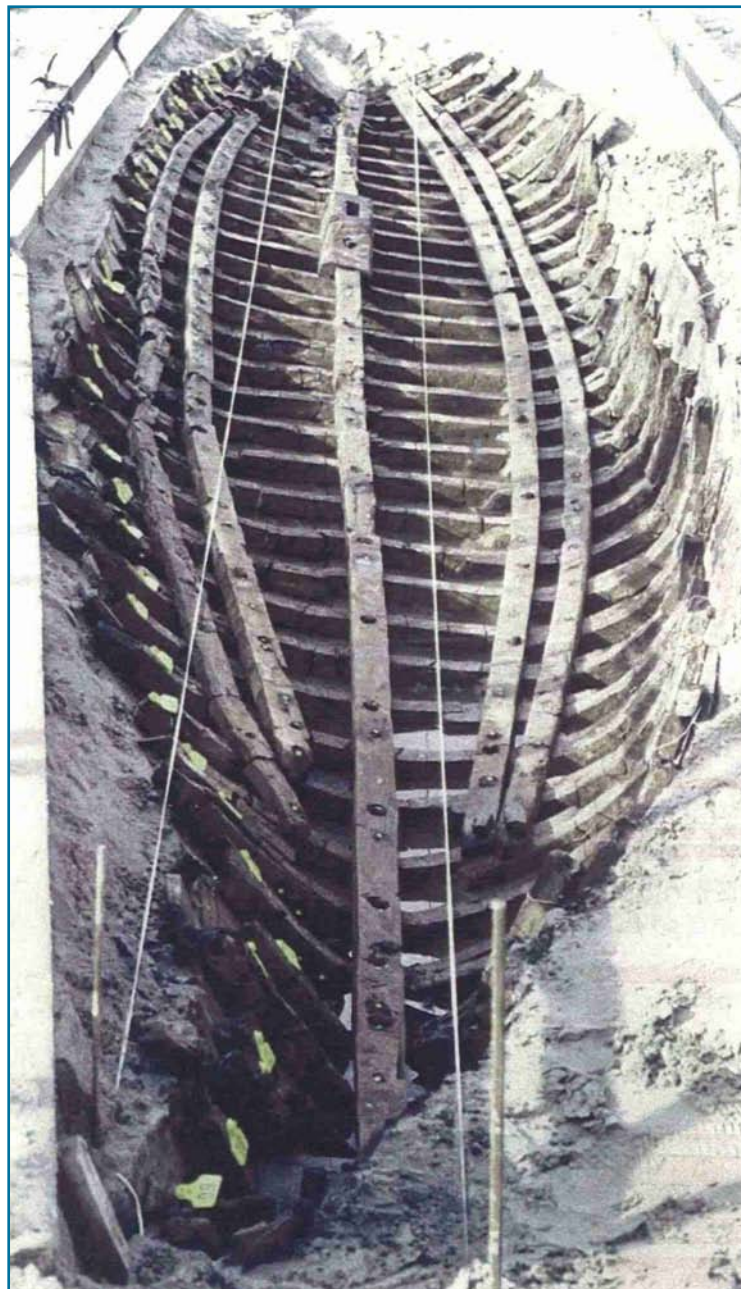
El Patronat de la Fundació Hervás Amezcua per a les Arts es complau a convidar-vos el proper divendres 12 de desembre, a les 19.30 h, a la inauguració d'aquesta exposició.

A l'acte assistirà

la senyora **Raquel Sánchez Jiménez**,
alcaldessa de Gavà

el senyor **Carles Duarte i Montserrat**,
poeta i president del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts

el senyor **Antonio Hervás Amezcua**,
president de la Fundació.

PER LES AIGÜES DEL DELTA

Evocació pictòrica d'un vaixell medieval

La baronia d'Eramprunyà

A començaments del segle XIV la plana del delta del riu Llobregat pertanyia a la jurisdicció de la baronia d'Eramprunyà, el domini de la qual s'estenia del riu fins al massís del Garraf i comprenia les viles de Castelldefels, la Roca –antic poble avui desaparegut a ponent de Gavà– Gavà, Viladecans, Sant Climent i Begues.

L'any 1323 Pere March, lo Prohom, comprà el castell d'Eramprunyà i el seu terme al rei Jaume II. Pere March - que era ciutadà honrat de Barcelona i havia estat cavaller, diplomàtic, conseller i membre de les corts – es convertí en el baró d'Eramprunyà.

El fill i successor de Pere fou Jacme March I lo jove, senyor d'Eramprunyà i d'Albalat, diputat del General de Catalunya i conseller del rei Pere III el Cerimoniós, que el va armar cavaller de Sant Jordi.

La família March governà la baronia durant dos segles i deixà una gran quantitat de documentació escrita, com ara el Llibre de la Baronia d'Eramprunyà, constituït per un total de 176 folis.

L'indret on aparegué el vaixell

Durant les obres de construcció del canal olímpic de rem, entre Gavà i Castelldefels, van aparèixer les restes d'una embarcació del segle XIV que s'enfonsà en el que antigament havia estat un estany del delta del Llobregat.

Documents d'aquesta època constaten que hi havia una badia a la zona de Castelldefels, amb la costa molt a prop de la població. La plana del delta, a llevant de la badia i fins el riu, era plena d'estanys, un dels quals era prou gran i s'estenia per bona part del delta occidental. Segurament devia tractar-se de l'estany de la Murtra, que es troba ja representat al primer mapa d'Eramprunyà, que data de 1590.

Aquest estany comunicava amb el mar i es devia utilitzar com a port natural per a les petites embarcacions que podien atansar-se als nuclis de població solcant les seves aigües. Sabem que els habitants d'Eramprunyà hi comptaven amb el dret de comerciar amb qualsevol mena de vaixell i sense cap impediment.

El llagut

Datat a la segona meitat del segle XIV, havia estat un llagut arbrat amb vela llatina i amb possibilitat d'armar fins a sis remes per banda. Tenia unes dimensions aproximades de 10 m d'eslora, 2 m de mànega i 0,9 m de puntal; i una capacitat de càrrega al voltant de les cinc tones. Pel que fa al seu govern, feia servir dos tipus de timó: un lateral, propi de la Mediterrània i un altre axial o de roda, vingut de l'Atlàntic a finals del segle XIII.

El vaixell portava un carregament de peix en conserva, tallat i envasat en gerres enserpellades amb espart o palma, per protegir-les dels cops. Una estora protegia la part interna de la barca, per facilitar una millor estiba de la càrrega.

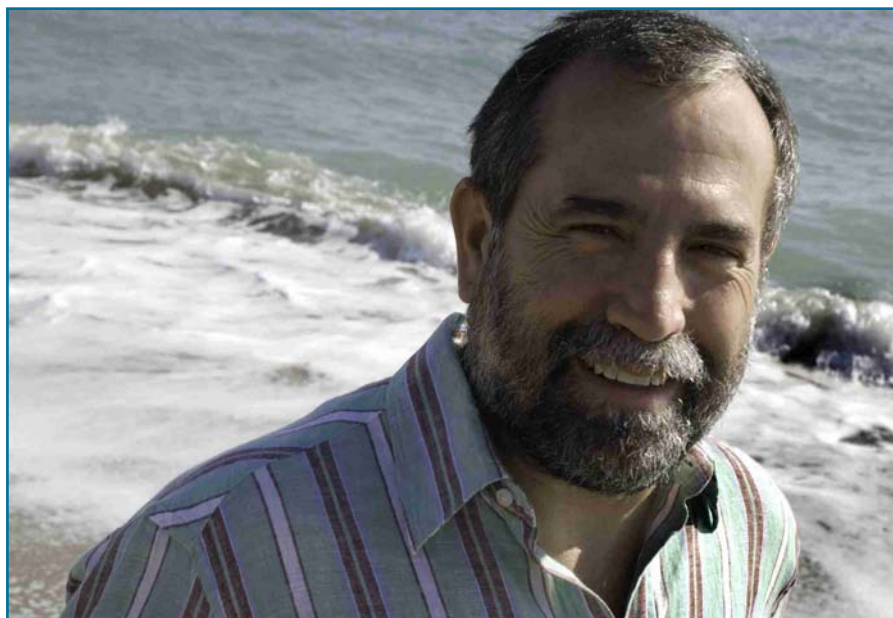
S'hi van trobar deu gerres, totes d'un mateix tipus: 60 cm d'alçada, fons arrodonit, cos ovoide, coll molt curt i recte i, entre la carena i el coll una nansa vertical a cada banda i un segell o marca de terrissaire, el mateix a totes elles. Això ens indica que aquestes gerres provenien del mateix obrador, probablement barceloní.

Un llagut al delta del Llobregat

Al segle XIV les rutes de cabotatge unien Barcelona, València i Mallorca amb la resta de port costaners fins a Marsella.

En el moment del seu naufragi, el vaixell probablement hauria sortit de Barcelona i es dirigiria cap a algun port de la costa de ponent. És molt possible que aquest vaixell també hagués fet rutes més llargues, cap a València i la Provença.

I no és d'estranyar que s'aturés al delta. Des de començaments del segle XIV – quan un sector de la burgesia començà a posseir explotacions agrícoles i ramaderes – s'havien establert estretes relacions comercials i econòmiques de dependència mútua, entre la plana del delta de Llobregat i la ciutat de Barcelona.

Antonio Hervás Amezcua

Sempre hi ha tresors per descobrir,
amagats en una barreja de segles i sorra.

Antonio Hervás Amezcua es llicenciat en pintura i gravat per la Facultat de Belles Arts Sant Jordi i graduat en Procediments Murals per La llotja (Barcelona). També és professor titular de dibuix. Artista multidisciplinari, Hervás Amezcua domina un ampli ventall de gèneres i tècniques com ara la pintura, el gravat, l'escultura, l'obra mural i el disseny de joies.

Des de la primera exposició, l'any 1972, Hervás Amezcua ha gaudit del reconeixement tant de crítica com de públic i les seves obres s'han pogut veure per tot l'Estat espanyol i especialment a Catalunya; als Estats Units – on va pintar sota el mecenatge d'Arnold Ashkenazy – a Islàndia, Brasil, Finlàndia, Israel i Alemanya. Pel que fa als treballs per a espais públics cal destacar el trencadís mural de la Plaça Francesc Macià de Gavà, el Monument a la Pagesia de Viladecans, la façana exterior i escultures interiors de l'església de El Salvador a Jaén i les escultures del jardí de l'Acadèmia Europea d'Otzenhausen (Alemanya).

Darrerament les seves mostres individuals han recorregut espais expositius com ara la Universitat de Jaén, Museu Marítim de Barcelona, l'Alfolí de la Sal de L'Escala (Girona), Castell de Peníscola (Castelló), Tinglado 4 del Port de Tarragona, Ca N'Amat de Viladecans i el Museu de la Vida Rural de L'Espluga de Francolí (Tarragona).

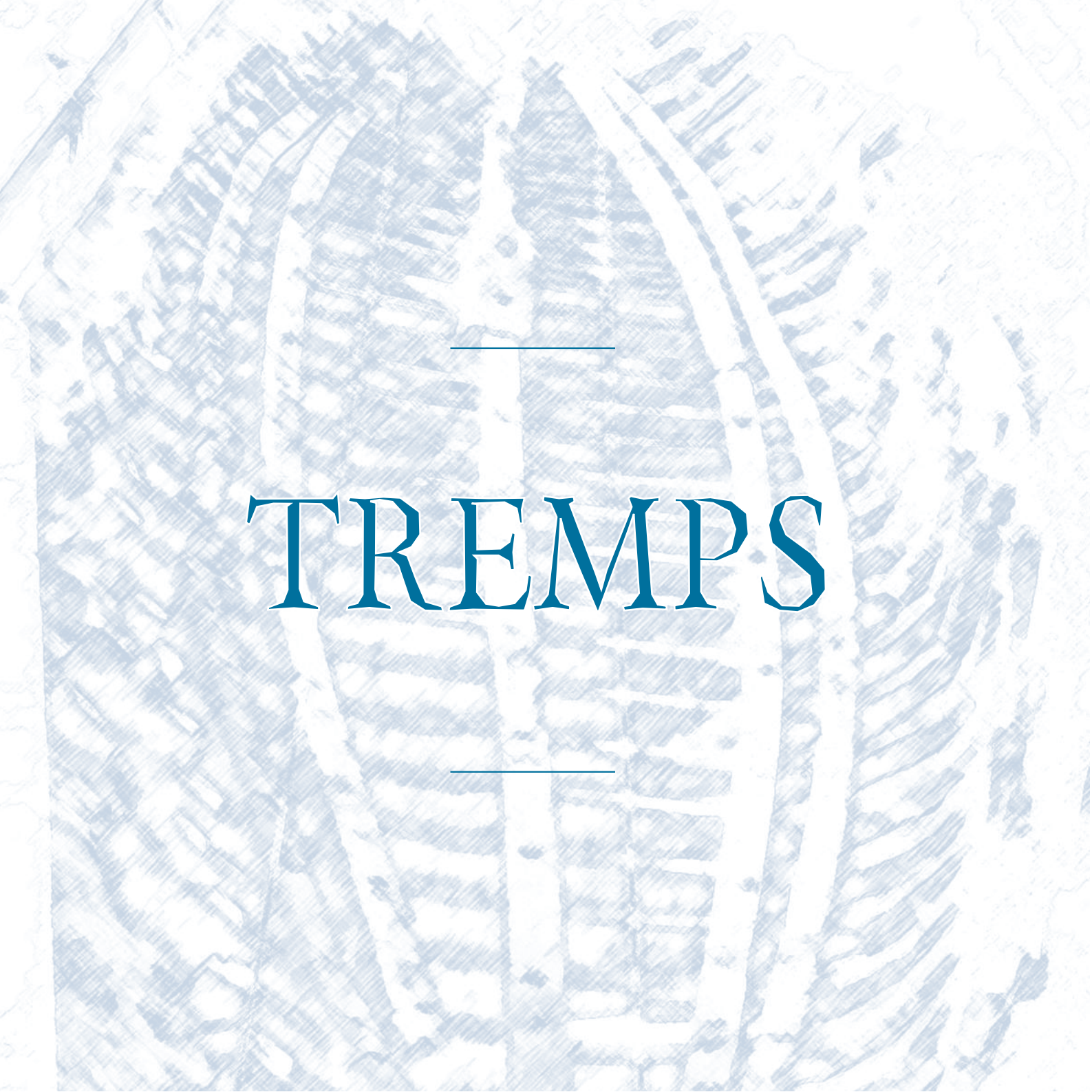
L'any 2003 va fundar – juntament amb un grup de col·laboradors – la **Fundació Hervás Amezcua per a les Arts**, a Gavà, destinada a la difusió de la creació plàstica i literària, entitat que manté una intensa programació i que n'és part fonamental del teixit cultural.

ENLLAÇ:

www.hervasamezcua.org

Per conèixer en profunditat la trajectòria artística es poden consultar els llibres:

- **Arnau Puig: Antonio Hervás Amezcua**
(Àmbit Serveis Ed; Barcelona, 1993)
- **AA.VV: Antonio Hervás Amezcua: obras 1993-1998**
(Ed. Carena; Barcelona, 1998)
- **J.L. Atienza: Sobre el papel**
(March Ed; Barcelona, 2003)
- **Carles Duarte i A. Hervás: Ens mou la llum**
(Pagès Ed; Lleida, 2009)
- **Carles Duarte: Alba del atardecer**
(Edic. Universidad Jaén; 2013)

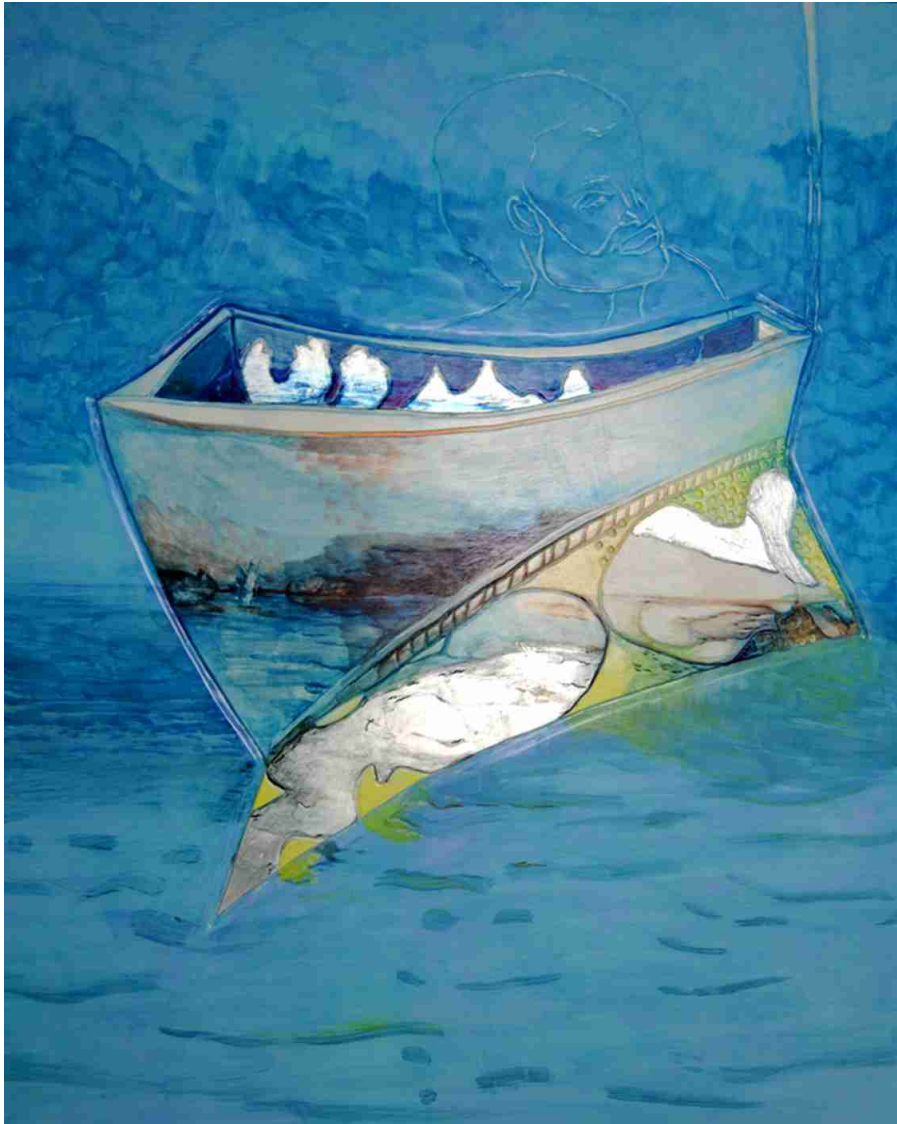

TREMP

JAUME I, EL BARÓ

Tremp a l'ou sobre fusta amb pa d'or
162 x 130 cm

TROBALLA

Tremp a l'ou sobre fusta amb pa d'argent
162 x 130 cm

BADIA

Tremp a l'ou sobre fusta
162 x 130 cm

Salla el llagut on el riu es fa mar
i s'escampa en estanys.

Les aigües s'entreveïen
i es fonen.

Recomença així el cicle
de la pluja i la brisa.

Descansen les onades a la sorra del delta
i la llum vertical es precipita
en un vertigen que confereix volum a
l'horitzó.

Deixa, el llagut, enrere Montjuïc
i, al sud de Collserola, la vall del Llobregat.

Va resseguint la costa
mentre el dia s'inclina.

S'hi aturen uns ulls
com ho feien abans del naufragi,
reescrit el somni
de nou l'esquinç de blanc
enmig del blau de l'aire.

*Navega el laúd donde el río se hace mar
y se extiende en lagos.*

*Las aguas se entrevierten
y se funden.*

*Recomienza así el ciclo
de la lluvia y de la brisa*

*Descansan las olas en la arena del delta
y la luz vertical se precipita
en un vértigo que confiere volumen al horizonte*

*Deja, el laúd, atrás Montjuic
y, al sur de Collserola, el valle del Llobregat.*

*Va siguiendo la costa
mientras el día de inclina.*

*Se detienen unos ojos
como lo hacían antes del naufragio,
reescrito el sueño
de nuevo el desgarrón de blanco
en medio del azul del aire.*

SORRES

SORRES

Carles Duarte i Montserrat

Traducción de Jose Luis Atienza

SORRES

Trempe a l'ou sobre fusta
162 x 130 cm

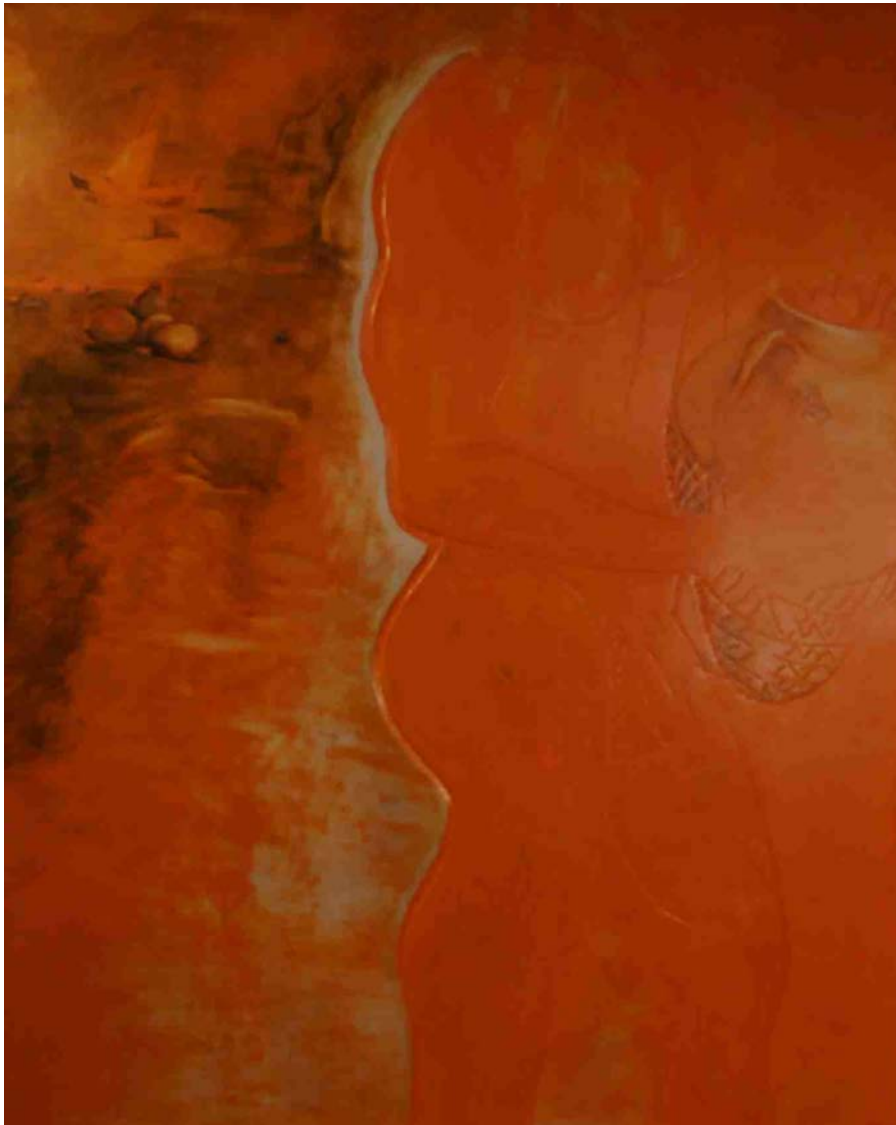
SEGELL

Trempe a l'ou sobre fusta amb pa d'or
162 x 130 cm

DERELICTE

Tremp a l'ou sobre fusta
162 x 130 cm

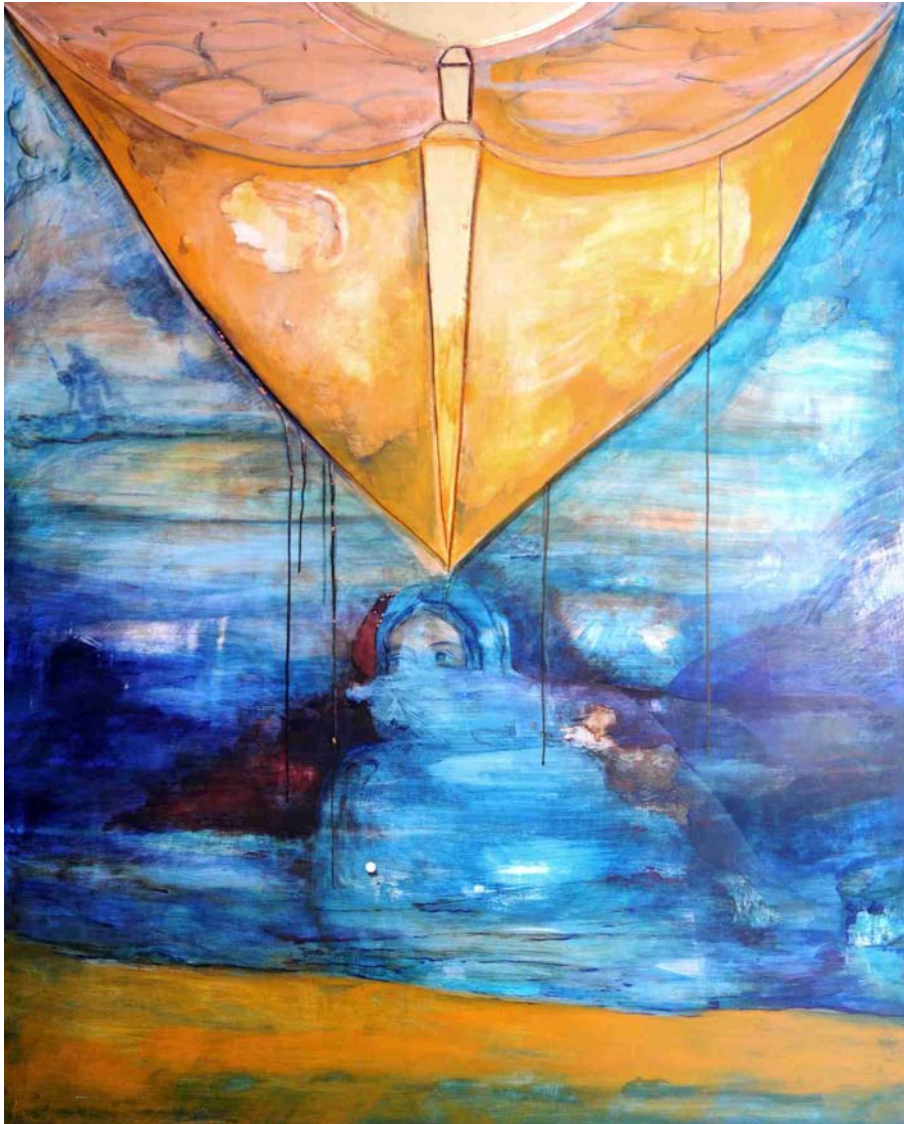
OFRENA

Trempt a l'ou sobre fusta
162 x 130 cm

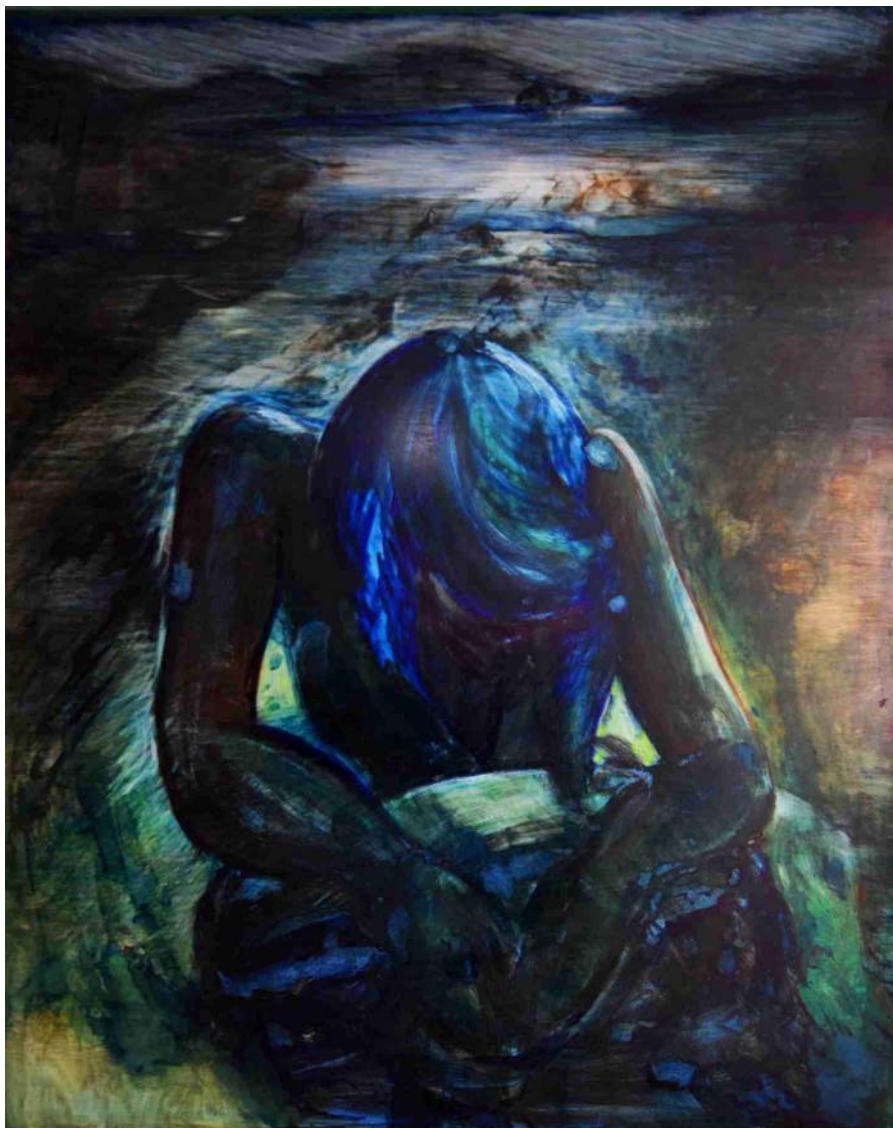
NÀUFREG

Tremp a l'ou sobre fusta amb pa d'or
162 x 130 cm

ENFONSAMENT

Tremp a l'ou sobre fusta amb pa d'or
162 x 130 cm

DESCONSOL

Tremp a l'ou sobre fusta
162 x 130 cm

CICLE

Trempt a l'ou sobre fusta
162 x 130 cm

Navega el temps entre les nostres mans,
com ho fa per les pedres rogenques
d'Eramprunyà.

L'antic llagut torna a lliscar,
empès pel vent,
per les aigües del delta,
duent lleuger la seva càrrega
de gerres i de peixos,
seguint el vell trajecte de la llum,
dibuixant amb la vela un gest de mar
contra el blau del migdia,
esquinçant les onades,
la pell de l'aire encesa de la sal,
estesa al vol del corb marí,
contra el foc de totes les mirades,
contra el massís
que tanca la badia.

Jeia silent el derelict,
cobert de sorra.
enmig d'altres vestigis d'un passat
on pobles i segles es confonen,
poblat de cascs etruscs,
d'àmfores púniques,
de teules i d'àncores,
de somnis adormits
sota el fang de les hores.

Damunt de la carena del llagut
s'enramen els medissos,
hi encaixen les quadernes,
el costellam roman,
nu,
obert contra el pes de la terra.

La fusta que va ser xiprer o alzina,
pollancre o pi
deixa enrere el naufragi,
abandona la nit
i es disposa de nou a l'aventura.

*Navega el tiempo entre nuestros manos,
como lo hace por las piedras rojizas
del Arampruñá*

*El antiguo laúd vuelve a deslizarse,
empujado por el viento,
por las aguas del delta,
llevando ligero su carga
de jarras y de pescados,
siguiendo el viejo trayecto de la luz,
dibujando con la vela un gesto de mar
contra el azul del mediodía,
rasgando las olas,
la piel del aire enrojecida por la sal,
extendida al vuelo del cuervo marino,
contra el fuego de todas las miradas,
contra el macizo
que cierra la bahía.*

*Yacía silente el derelicto,
cubierto de arena,
en medio de otros vestigios de un pasado
donde pueblos y siglos se confunden,
poblado de cascos etruscos,
de ánforas púnicas,
de tejas y de áncoras,
de sueños dormidos
bajo el fango de las horas*

*Encima de la carena del laúd
Se enraman las varengas,
encajan las cuadernas,
el costillaje romano,
desnudo,
abierto contra el peso de la tierra.*

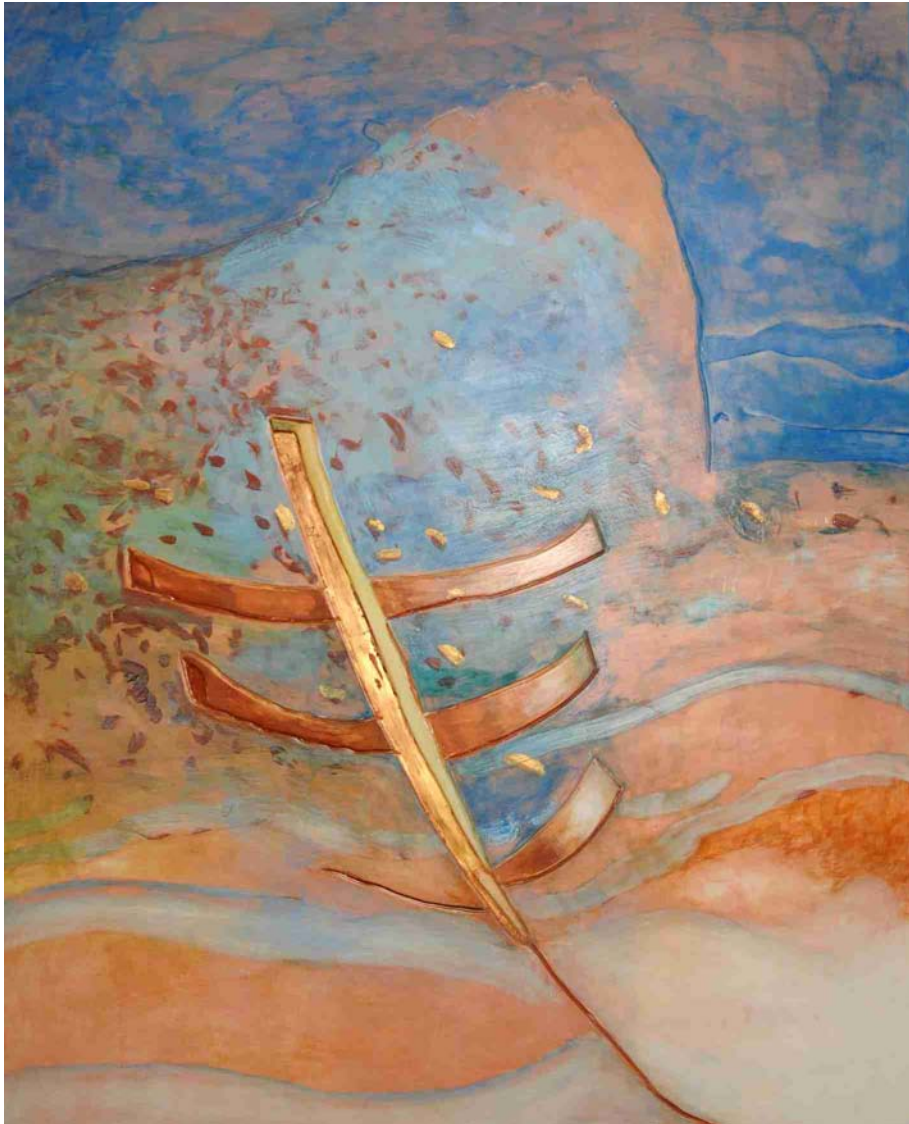
*La madera que fue ciprés o encina,
álamo o pino,
deja atrás el naufragio,
abandona la noche
y se dispone de nuevo a la aventura*

ERAMPRUNYA

ARAMPRUÑA

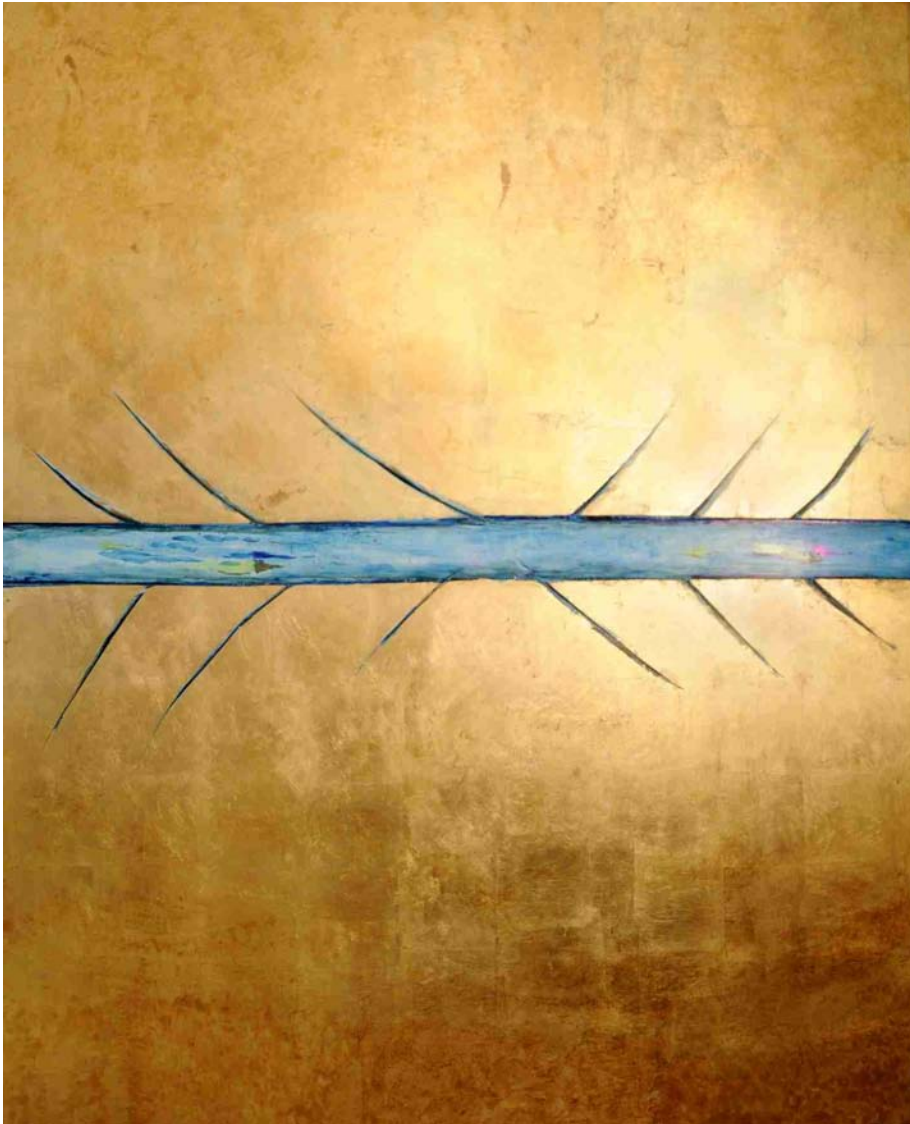
Carles Duarte i Montserrat

Traducción de Jose Luis Atienza

ERAMPRUNYÀ

Tremp a l'ou sobre fusta amb pa d'or
162 x 130 cm

CANAL

Tremp a l'ou sobre fusta amb pa d'or
162 x 130 cm

Tot és silenci en el paisatge ocult
sota d'un mar de sorra.

Tan sols vestigis,
memòria descosida
d'una existència antiga
que es reescriu de nou,
matèria preservada contra el temps,
reconstruïda des dels nostres somnis.

S'esquerden les cisternes de l'oblit
quan ressurgeix davant de les mirades
ja no un record desat en les paraules
sinó fusta tallada minuciosament
o un segell a les gerres,
empremtes d'uns rostres i unes mans
que perduren,
ja sense gest,
ja sense tacte
en les costelles nues del llagut.

Tot és naufragi i recomençament.

*Todo es silencio en el paisaje oculto
bajo un mar de arena.*

*Tan sólo vestigios,
memoria descosida
de una existencia antigua
que se reescribe de nuevo,
materia preservada contra el tiempo,
reconstruida desde nuestros sueños.*

*Se resquebrajan las cisternas del olvido
cuando resurge ante las miradas
ya no un recuerdo guardado en las palabras
sino madera tallada minuciosamente
o un sello en las jarras,
huellas de unos rostros y unas manos
que perduran,
ya sin gesto,
ya sin tacto
en las desnudas costillas del laúd*

Todo es naufragio y reinicio

AIGÜES DEL DELTA

AGUAS DEL DELTA

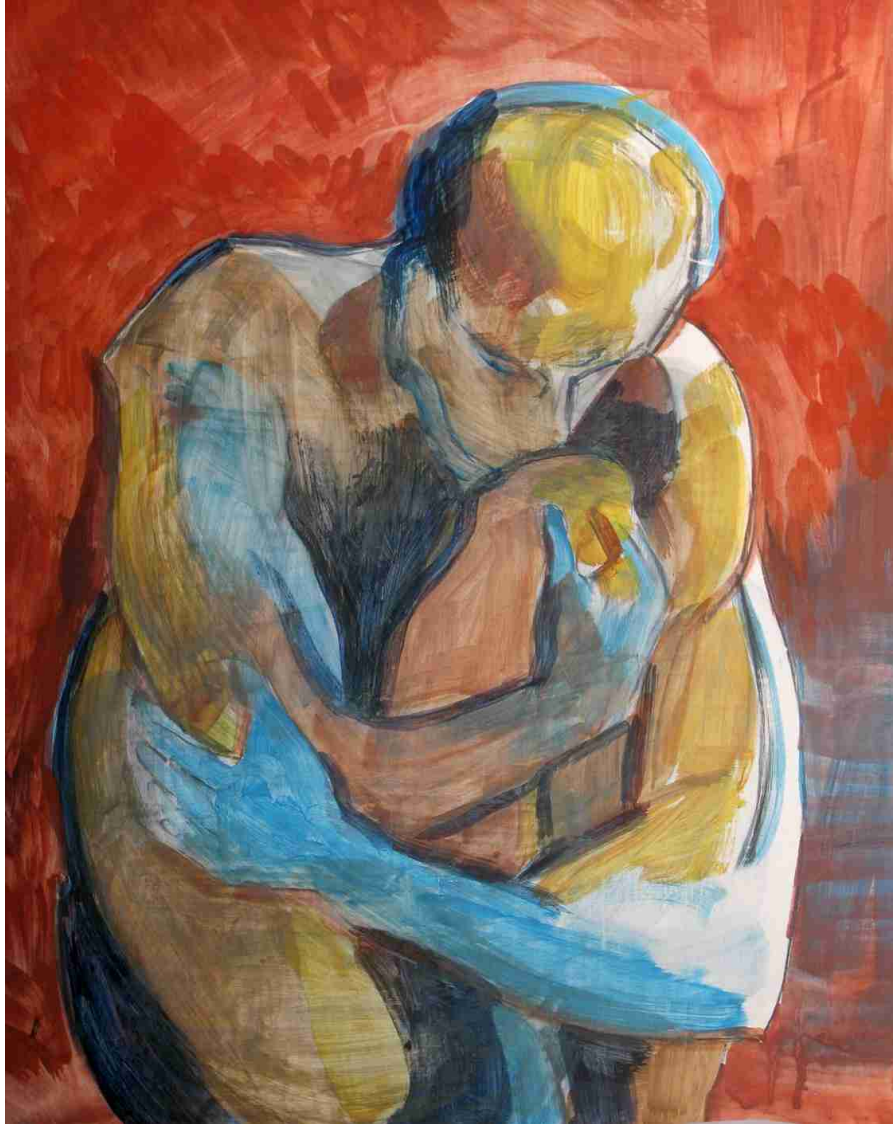
Carles Duarte i Montserrat

Traducción de Jose Luis Atienza

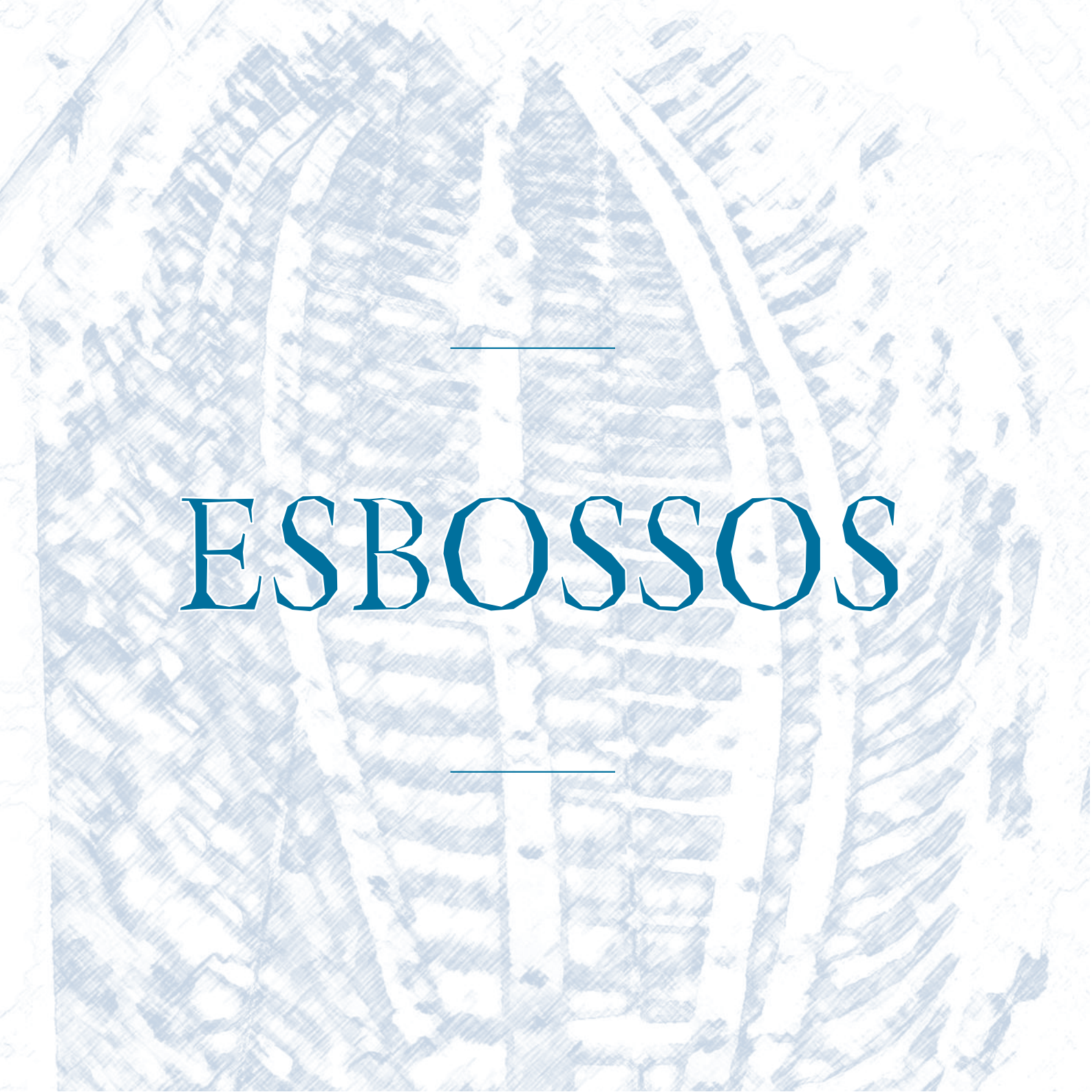
AIGÜES DEL DELTA

Tremp a l'ou sobre fusta
163 x 130 cm

RETAULE DELS NAUFRAGS

Tremp a l'ou sobre fusta amb pa d' or
162 x 130 cm

ESBOSSOS

ENFONSAMENT

Carbonet, pastel tremp sobre paper
100 x 71 cm

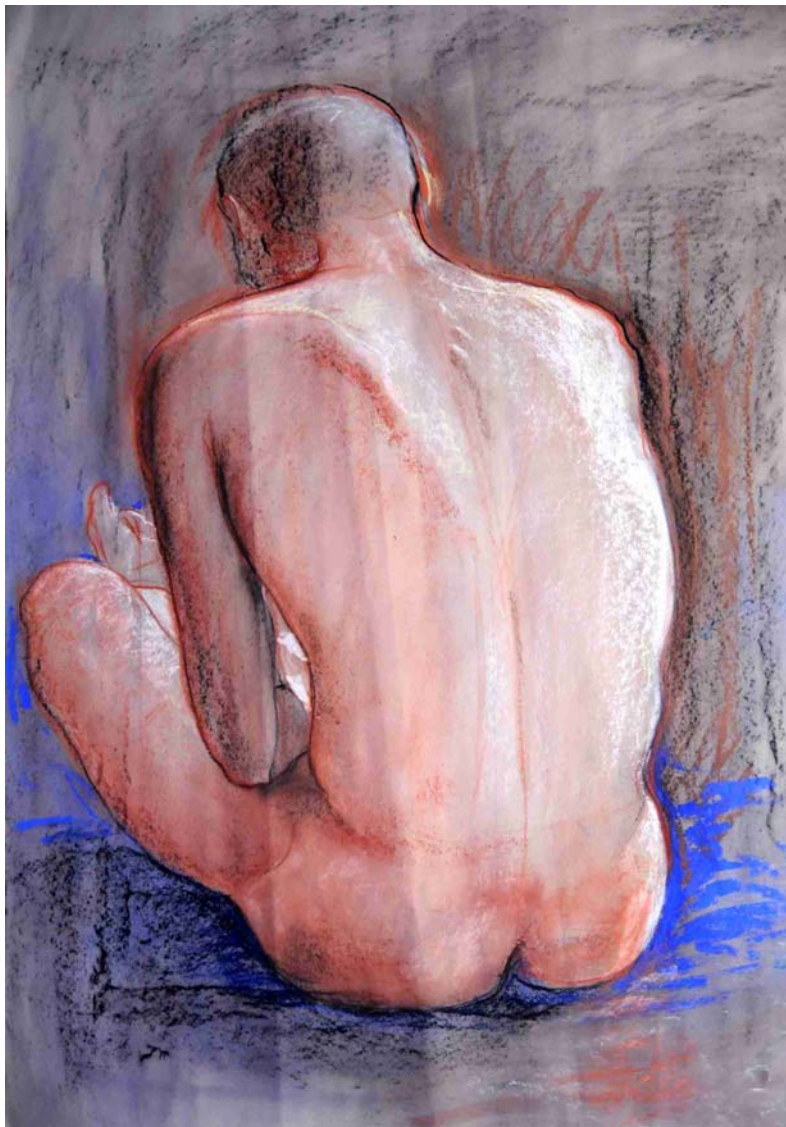
OFRENA

Carbonet i tremp sobre paper
100 x 71 cm

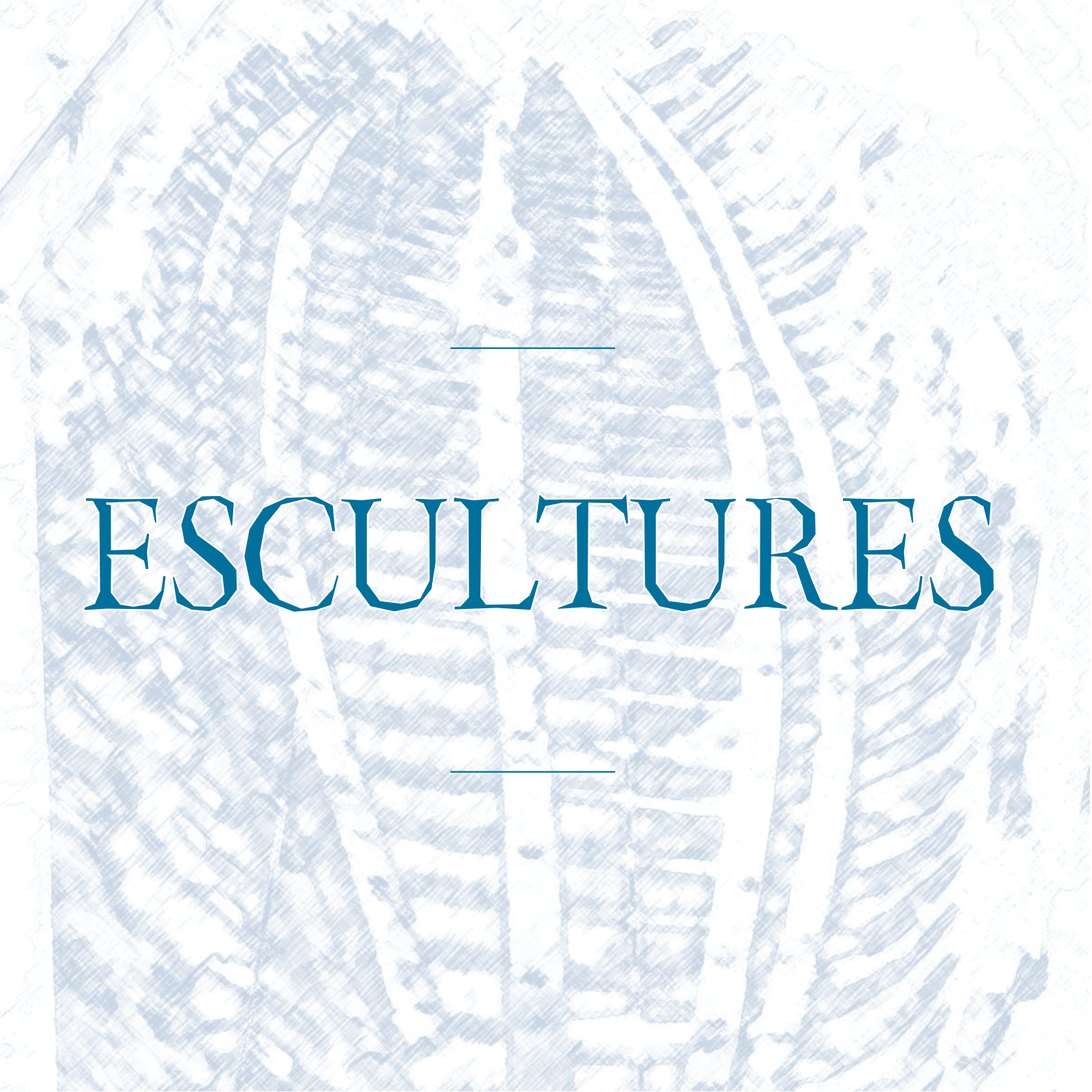
DESCONSOL

Carbonet i pastel sobre paper
70 x 50 cm

NÀUFREG

Carbonet i pastel sobre paper
80 x 53 cm

The background of the slide features a light blue, textured image of a classical sculpture's torso, possibly a Greek or Roman figure. The sculpture is centered and occupies most of the frame. Overlaid on the sculpture is a faint, light blue grid pattern that covers the entire slide area. The word "ESCUPTURES" is written in a large, dark blue, serif font across the middle of the image. Two short, horizontal dark blue lines are positioned above and below the word.

ESCUPTURES

AMARRATGE

Escultura en bronce
11 x 29 x 32 cm

NAU

Baixrelleu en plata
14 x 15,5 x 1 cm

The background features a detailed, light blue line drawing of a ship's hull, showing the complex arrangement of ribs and planks. A compass rose is visible in the upper left corner, with its needle pointing towards the top left. The overall style is that of a technical or historical illustration.

CRÒNICA
D'UN
NAUFRAGI

Per les aigües del delta és el títol sota el qual Antonio Hervás Amezcua aixopluga aquesta narració artística, la del viatge i naufragi d'un petit vaixell que solcava les aigües de la Mediterrània, durant la Edat Mitjana.

Per abordar aquest ingent treball, l'autor fa servir un procediment pictòric molt específic: la tècnica del tremp a l'ou sobre fusta; és a dir, la dels retaules medievals. Les peces estan il·luminades amb pa d'or i plata i brunyides amb pedres d'àngata, per poder descriure els esdeveniments que hi van succeir d'una manera absolutament fidel al simbolisme d'aquella època històrica.

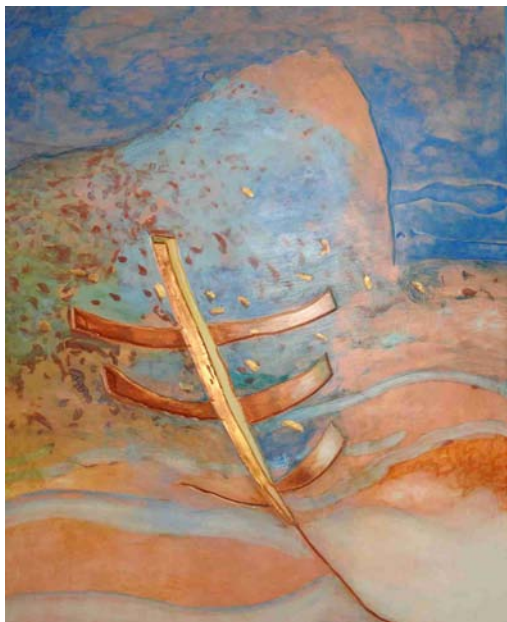
Cada obra és un relat en si mateixa i, degut precisament a això, aquests fets se'ns fan presents, contemporanis; s'obra una porta al redescobriments d'un paisatge i d'un tipus de societat que ens podria evocar novel·les – reconegudes, mediàtiques – d'aquests últims anys. Trobem títols amb referències geogràfiques que remeten a èpoques passades, juntament amb d'altres que es revelen com a entenedors testimonis històrics.

I és així que un artista es converteix en el cronista d'un esdeveniment llunyà en el temps; però, a la vegada, en el cronista d'un espai emocional, perquè el desconsol o l'enfonsament també són naufragis quotidians.

La sèrie de poemes que Carles Duarte va pensar i escriure per aquesta composició, arrodoneixen la mostra, i permeten així la continuïtat de la tradicional exposició que la Fundació Hervás Amezcua organitza anualment - en col·laboració amb l'Ajuntament de Gavà - per tal de celebrar Sant Nicasí, la Festa Major d'Hivern de la nostra ciutat.

Tini Hervás Amezcua

Vocal i coordinadora de la FHA

Antonio Hervás Amezcua

PER LES AIGÜES DEL DELTA

Idea original i comissariat

Fundació Hervás Amezcua per a les Arts

Coordinació

Tini Hervás

Fotografies

Charo J. Olmos / benet Solina

Disseny

Departament d'Imatge Ajuntament de Gavà

**Ajuntament
de Gavà**

Amb la col·laboració de

Ajuntament de Gavà